

Stosowanie urządzeń zabezpieczających dzieci w Polsce w 2017 roku

Autorzy opracowania:
Anna Zielińska
Maria Dąbrowska-Loranc
Kamil Kresowski

Warszawa, 2017

Spis treści

1. Streszczenie.....	3
2. Metodologia	5
3. Wyniki badań stosowania urządzeń zabezpieczających dzieci przewożone w samochodach osobowych w 3 wybranych województwach.....	7
4. Wyniki badań stosowania urządzeń zabezpieczających dzieci przewożone w samochodach osobowych w poszczególnych województwach.....	13
5. Podsumowanie.....	15

1. Streszczenie

W 2017 roku w 3 województwach, w 16 punktach pomiarowych przeprowadzono badania mające na celu między innymi zebranie danych o stosowaniu urządzeń zabezpieczających dzieci w wieku 0-12 lat przewożonych w samochodach osobowych

Badania wykonano metodą obserwacji z zewnątrz. W każdym województwie wykonano pomiary na drogach różnych kategorii (krajowych, wojewódzkich, powiatowych), w obszarach zabudowanych i poza obszarami zabudowanymi oraz w dużych miastach. Ogółem zebrano dane o 830 dzieciach w wieku 0-12 lat.

Dla samochodów osobowych uzyskano następujące wyniki:

- Wskaźnik stosowania urządzeń zabezpieczających dzieci w 2017 roku wyniósł 92%.**
- Wraz z wiekiem dzieci spada odsetek stosowania urządzeń zabezpieczających.** Był on najwyższy w grupie dzieci w wieku do 3 lat i wyniósł 98%, wśród dzieci w wieku 4-7 lat – 94% i w grupie dużych dzieci w wieku 8-12 lat – 88%.
- Z analizy zebranych danych wynika, że nie ma różnicy w stosowaniu urządzeń zabezpieczających dzieci w wieku 0-12 lat w samochodach osobowych ze względu na miejsce w pojeździe.** Na przednim siedzeniu 91,5% dzieci było przewożonych w urządzeniach zabezpieczających, a na tylnym – 91,7%.
- Stosowanie urządzeń zabezpieczających dzieci, na drogach różnej kategorii waha się od 89% na drogach powiatowych do 98% na drogach wojewódzkich.** W miastach wojewódzkich w urządzeniach zabezpieczających jest przewożonych 94% dzieci.
- Urządzenia zabezpieczające dzieci są częściej stosowane na drogach w obszarach zabudowanych,** na których 93% badanych było przewożonych w urządzeniach zabezpieczających. Na drogach poza obszarami zabudowanymi wskaźnik ten wyniósł 90%.
- Badania zostały przeprowadzone w 3 województwach.** Analiza danych dla województw wykazała, że **najczęściej urządzenia zabezpieczające dzieci były stosowane w województwie pomorskim (95%). W województwie łódzkim przewożonych w urządzeniach zabezpieczających było 92% dzieci a w województwie świętokrzyskim 90%.**
- Badania zostały przeprowadzone w 3 dużych miastach, w których zbadano 333 dzieci.** W miastach tych zarejestrowano bardzo wysoki poziom stosowania urządzeń zabezpieczających dzieci do 12. roku życia. W Łodzi wyniósł on 96%, w Gdańsku i Kielcach po 93%. Średnia stosowania urządzeń zabezpieczających dzieci w zbadanych miastach wyniosła 94%.
- Wskaźnik stosowania urządzeń zabezpieczających dzieci w zbadanych miastach w stosunku do 2015 roku spadł o 1% (z 95% do 94%).** W poszczególnych miastach wystąpiły różne tendencje. W Łodzi wskaźnik spadł o 1% w

stosunku do 2015 roku. W Gdańsku podobnie, w stosunku do 2015 roku spadł o 4%. W Kielcach natomiast wskaźnik stosowania urządzeń zabezpieczających dzieci pozostał na tym samym dość wysokim poziomie (93%).

2. Metodologia

Badania dotyczące zachowań uczestników ruchu, w tym badania dotyczące stosowania w samochodach osobowych urządzeń zabezpieczających dzieci¹ w 2017 roku zostały przeprowadzone w okresie czerwiec - listopad 2017.

Pomiary zrealizowano w 3 województwach, w 16 punktach pomiarowych.

W celu zebrania danych zastosowano metodę obserwacji z zewnątrz. W każdym województwie wykonano pomiary na drogach różnych kategorii (krajowych, wojewódzkich, powiatowych), w obszarach zabudowanych i poza obszarami zabudowanymi oraz w miastach wojewódzkich.

Punkty pomiarowe były zlokalizowane w rejonach skrzyżowań z sygnalizacją świetlną lub rond, czyli tam gdzie kierowcy znacznie redukowali prędkość oraz z dala od posterunków policji i w sposób nie sugerujący badanych, że są obserwowani.

W każdym punkcie pomiary prowadzono w dni powszednie, w dobrych warunkach atmosferycznych, w porze dziennej, przez minimum 2 godziny. W jednym punkcie obserwacyjnym dane były zbierane przez 1 do 2 specjalnie przeszkolonych obserwatorów.

Do rejestracji wyników obserwacji stosowano dedykowaną aplikację na urządzenia mobilne umożliwiającą zapisywanie, segregowanie i wysyłanie zgromadzonych danych na serwer bezpośrednio po zakończeniu pomiarów. Aplikacja nie rejestrowała danych niepełnych.

Rejestracji podlegały następujące parametry:

/// typ pojazdu: samochód osobowy, samochód ciężarowy, samochód dostawczy,

---

¹ Zgodnie z obowiązującymi przepisami (ustawa Prawo o ruchu drogowym):

Art. 39. 1. Kierujący pojazdem samochodowym oraz osoba przewożona takim pojazdem wyposażonym w pasy bezpieczeństwa są obowiązani korzystać z tych pasów podczas jazdy, z zastrzeżeniem ust. 3, 3b i 3c.

[...]

3. W pojeździe kategorii M1, N1, N2 i N3, o których mowa w załączniku nr 2 do ustawy, wyposażonym w pasy bezpieczeństwa lub urządzenia przytrzymujące dla dzieci, **dziecko mające mniej niż 150 cm wzrostu jest przewożone**, z wyjątkiem przypadku, o którym mowa w ust. 3b, w **foteliku bezpieczeństwa dla dziecka lub innym urządzeniu przytrzymującym dla dzieci, zgodnym z:**

1) masą i wzrostem dziecka oraz

2) właściwymi warunkami technicznymi określonymi w przepisach Unii Europejskiej lub w regulaminach EKG ONZ dotyczących urządzeń przytrzymujących dla dzieci w pojeździe.

3a. Foteliki bezpieczeństwa dla dziecka oraz inne urządzenia przytrzymujące dla dzieci są instalowane w pojeździe, zgodnie z zaleceniami producenta urządzenia, wskazującymi, w jaki sposób urządzenie może być bezpiecznie stosowane.

3b. Zezwala się na przewożenie w pojeździe kategorii M1, N2, N2 i N3 o których mowa w załączniku nr 2 do ustawy, na tylnym siedzeniu pojazdu, dziecka mającego co najmniej 135 cm wzrostu przytrzymywanego za pomocą pasów bezpieczeństwa w przypadkach, kiedy ze względu na masę i wzrost dziecka nie jest możliwe zapewnienie fotelika bezpieczeństwa dla dziecka lub innego urządzenia przytrzymującego dla dzieci zgodnego z warunkami, o których mowa w ust. 3.

3c. Zezwala się na przewożenie w pojeździe kategorii M1 i N1, o których mowa w załączniku nr 2 do ustawy, na tylnym siedzeniu pojazdu, trzeciego dziecka w wieku co najmniej 3 lat, przytrzymywanego za pomocą pasów bezpieczeństwa, w przypadku gdy dwoje dzieci jest przewożonych w fotelikach bezpieczeństwa dla dziecka lub innych urządzeniach przytrzymujących dla dzieci, zainstalowanych na tylnych siedzeniach pojazdu i nie ma możliwości zainstalowania trzeciego fotelika bezpieczeństwa dla dziecka lub innego urządzenia przytrzymującego dla dzieci.

- rodzaj uczestnika ruchu: pasażer z przodu, pasażer z tyłu,
- wiek uczestnika ruchu: dzieci małe (0-3 lata), dzieci średnie (4-7 lat), dzieci duże (8-12 lat).

3. Wyniki badań stosowania urządzeń zabezpieczających dzieci przewożone w samochodach osobowych w 3 wybranych województwach

W badaniach przeprowadzonych w 2017 roku zebrano dane o 830 dzieciach w wieku 0-12 lat, przewożonych w samochodach osobowych, w tym:

- 23% zarejestrowanych dzieci przewożono na przednim siedzeniu,
- 77% zarejestrowanych dzieci przewożono na tylnym siedzeniu.

W samochodach osobowych 92% zbadanych, było przewożonych w urządzeniach zabezpieczających (foteliki, podwyższenia), w tym:

W podziale ze względu na miejsce w pojeździe:

- na przednim siedzeniu – 91%,
- na tylnym siedzeniu – 92%,

W podziale ze względu na wiek:

- wśród dzieci małych (0-3 lata) – 98%,
- wśród dzieci średnich (4-7 lat) – 94%,
- wśród dzieci dużych (8-12 lat) – 88%,

W podziale na rodzaj drogi:

- na drogach krajowych – 87%,
- na drogach wojewódzkich – 98%,
- na drogach powiatowych – 89%,
- w miastach wojewódzkich – 94%,

W podziale na obszar:

- w obszarze zabudowanym – 93%,
- w obszarze niezabudowanym – 90%.

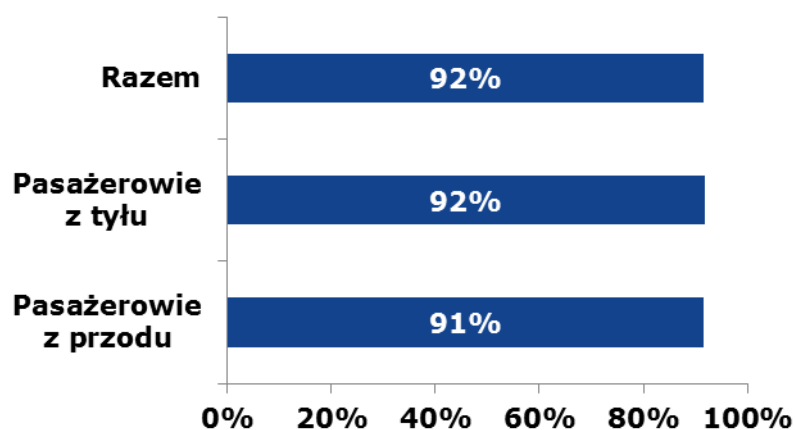
3.1 Wskaźniki stosowania urządzeń zabezpieczających dzieci w samochodach osobowych

Poniżej w tabelach i na wykresach przedstawiono szczegółowe wyniki:

Tab.3.1.1. Stosowanie urządzeń zabezpieczających dzieci wieku 0-12 lat, w samochodach osobowych, w podziale na miejsce w pojeździe w 2017 roku

Miejsce w pojeździe	Ogółem zbadanych	W urządzeniach zabezpieczających	
		liczba	%
Pasażerowie z przodu	188	172	91,5%
Pasażerowie z tyłu	642	589	91,7%
Razem	830	761	91,7%

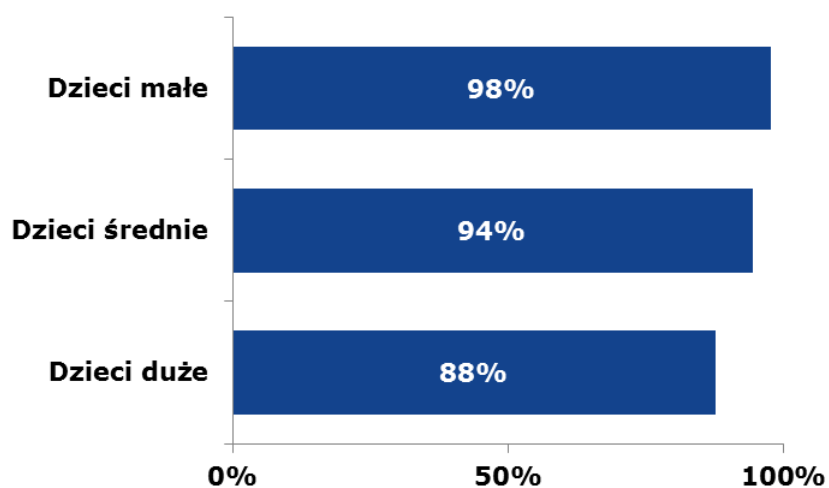
Rys.3.1.1. Stosowanie urządzeń zabezpieczających dzieci w wieku 0-12 lat, w samochodach osobowych, w podziale na miejsce w pojeździe w 2017 roku

Tab.3.1.2. Stosowanie urządzeń zabezpieczających dzieci w wieku 0-12 lat, w samochodach osobowych, w podziale na grupy wiekowe w 2017 roku

Wiek	Liczba zbadanych	W urządzeniach zabezpieczających	
		liczba	%
Dzieci małe (0-3)	85	83	97,6%
Dzieci średnie w (4-7)	372	351	94,4%
Dzieci duże (8-12)	373	327	87,7%
Razem	830	761	91,7%

Rys.3.1.2. Stosowanie urządzeń zabezpieczających dzieci w wieku 0-12 lat, w samochodach osobowych, w podziale na grupy wiekowe w 2017 roku

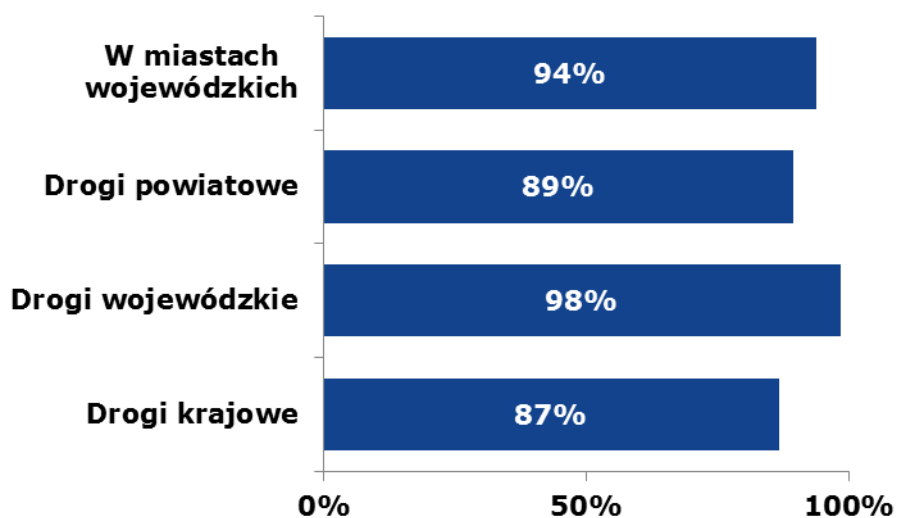

Tab.3.1.3. Stosowanie urządzeń zabezpieczających dzieci w wieku 0-12 lat, w samochodach osobowych, w podziale na kategorię drogi w 2017 roku

Kategoria drogi	Ogółem zbadanych	W urządzeniach zabezpieczających	
		liczba	%
Drogi krajowe	271	235	86,7%
Drogi wojewódzkie	132	130	98,5%
Drogi powiatowe	94	84	89,4%
W miastach wojewódzkich	333	312	93,7%
Razem	830	761	91,7%

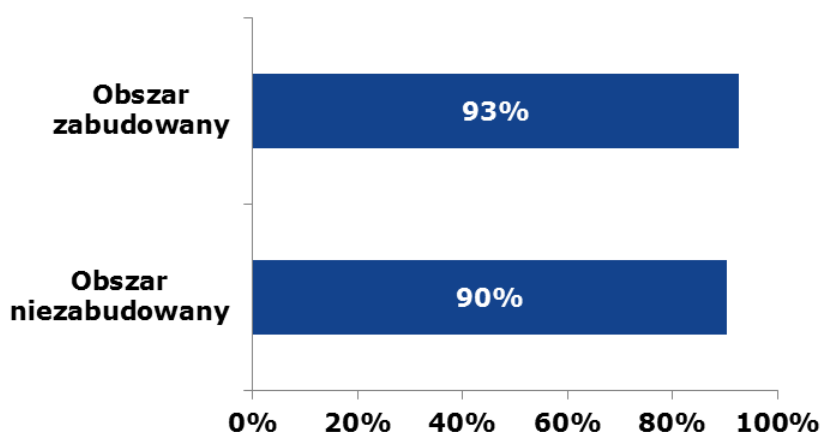
Rys.3.1.3. Stosowanie urządzeń zabezpieczających dzieci w wieku 0-12 lat, w samochodach osobowych, w podziale na kategorię drogi w 2017 roku

Tab.3.1.4. Stosowanie urządzeń zabezpieczających dzieci w wieku 0-12 lat, w samochodach osobowych, w podziale na rodzaj obszaru w 2017 roku

Obszar	Ogółem zbadanych	W urządzeniach zabezpieczających	
		liczba	%
Obszar zabudowany	510	472	92,5%
Obszar niezabudowany	320	289	90,3%
Razem	830	761	91,7%

Rys.3.1.4. Stosowanie urządzeń zabezpieczających dzieci w wieku 0-12 lat, w samochodach osobowych, w podziale na rodzaj obszaru w 2017 roku

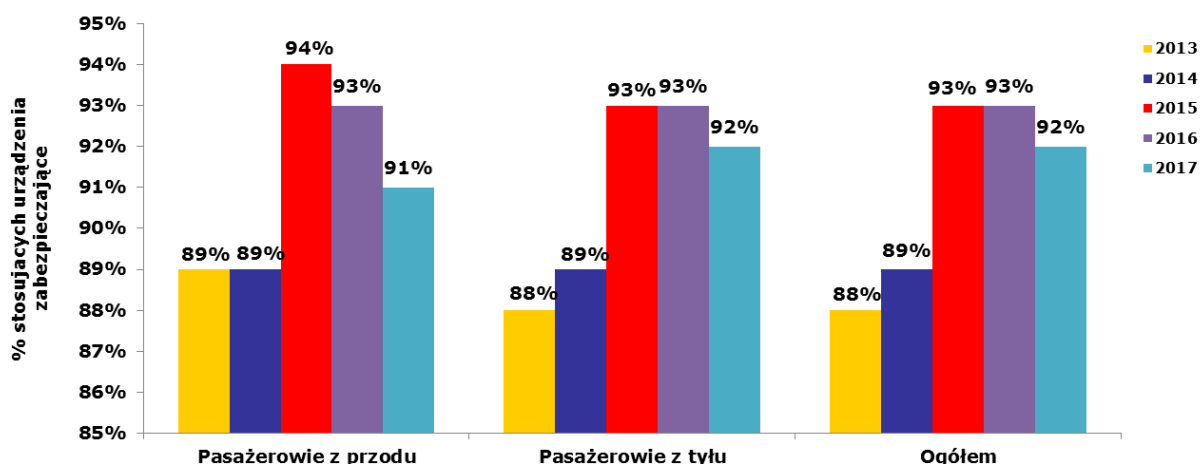
3.2 Zmiany czasowe

Poniżej przedstawiono wyniki badań przeprowadzonych w latach 2013, 2014, 2015, 2016 i 2017 (w 2016 roku na przykładzie trzech województw: lubelskiego, mazowieckiego, wielkopolskiego, a w roku 2017 na przykładzie trzech województw: świętokrzyskiego, pomorskiego i łódzkiego).

Tab.3.2.1. Stosowanie urządzeń zabezpieczających dzieci w wieku 0-12 lat, w samochodach osobowych, w podziale na miejsce w pojeździe – porównanie lat 2013, 2014, 2015, 2016, 2017

Miejsce w pojeździe	2013	2014	2015	2016	2017	Zmiana 2017 / 2016
Pasażerowie z przodu	89%	89%	94%	93%	91%	-2%
Pasażerowie z tyłu	88%	89%	93%	93%	92%	-1%
Razem	88%	89%	93%	93%	92%	-1%

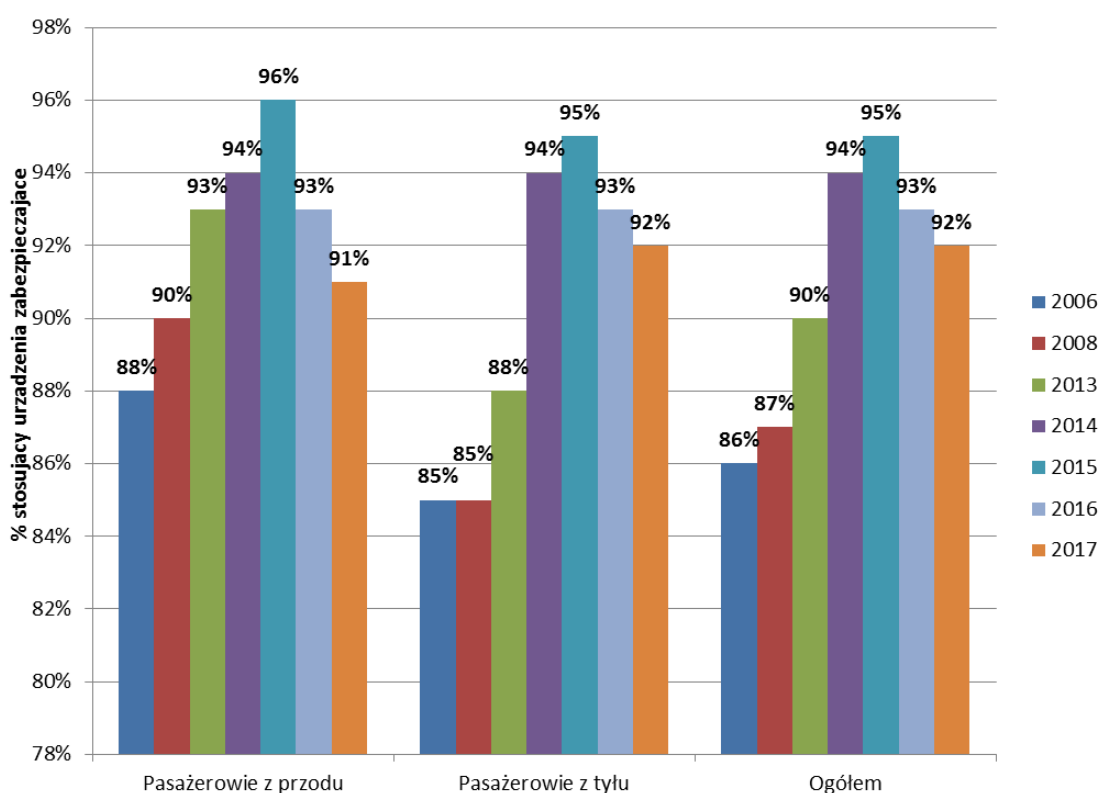
Rys.3.2.1. Stosowanie urządzeń zabezpieczających dzieci w wieku 0-12 lat, w samochodach osobowych – porównanie lat 2013, 2014, 2015, 2016, 2017

Tab.3.2.2. Stosowanie urządzeń zabezpieczających dzieci w wieku 0-12 lat, w samochodach osobowych, w podziale na wiek – porównanie lat 2013, 2014, 2015, 2016, 2017

Wiek	2013	2014	2015	2016	2017	Zmiana 2016 / 2017
Dzieci małe (0-3)	92%	95%	99%	99%	98%	-1%
Dzieci średnie (4-7)	85%	92%	94%	92%	94%	+2%
Dzieci duże (8-12)	87%	86%	90%	92%	88%	-4%
Razem	88%	89%	93%	93%	92%	-1%

Rys.3.2.2. Stosowanie urządzeń zabezpieczających dzieci w wieku 0-12 lat, w samochodach osobowych, w miastach wojewódzkich – porównanie lat 2006, 2008, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017

Tab.3.2.3. Stosowanie urządzeń zabezpieczających dzieci w wieku 0-12 lat, w samochodach osobowych, w podziale na kategorie drogi – porównanie lat 2013, 2014, 2015, 2016, 2017

Kategoria drogi	2013	2014	2015	2016	2017	Zmiana 2016 / 2017
Drogi krajowe	93%	88%	89%	91%	87%	-4%
Drogi wojewódzkie	87%	82%	93%	95%	98%	3%
Drogi powiatowe	75%	80%	87%	92%	89%	-3%
Miasta wojewódzkie	90%	94%	95%	94%	94%	0%
Razem	88%	89%	93%	93%	92%	-1%

Tab.3.2.4. Stosowanie urządzeń zabezpieczających dzieci w wieku 0-12 lat, w samochodach osobowych, w miastach wojewódzkich – porównanie lat 2006, 2008, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017

Rok	Pasażerowie z przodu	Pasażerowie z tyłu	Ogółem	Zmiana ogółem
2006	88%	85%	86%	-
2008	90%	85%	87%	+1%
2013	93%	88%	90%	+3%
2014	94%	94%	94%	+4%
2015	96%	95%	95%	+1%
2016	93%	93%	93%	-2%
2017	91%	92%	92%	-1%

4. Wyniki badań stosowania urządzeń zabezpieczających dzieci w poszczególnych województwach

W rozdziale przedstawiono charakterystykę zmian czasowych dotyczącą stosowania urządzeń zabezpieczających dzieci w wieku 0-12 lat w samochodach osobowych w trzech województwach: łódzkim, pomorskim i świętokrzyskim.

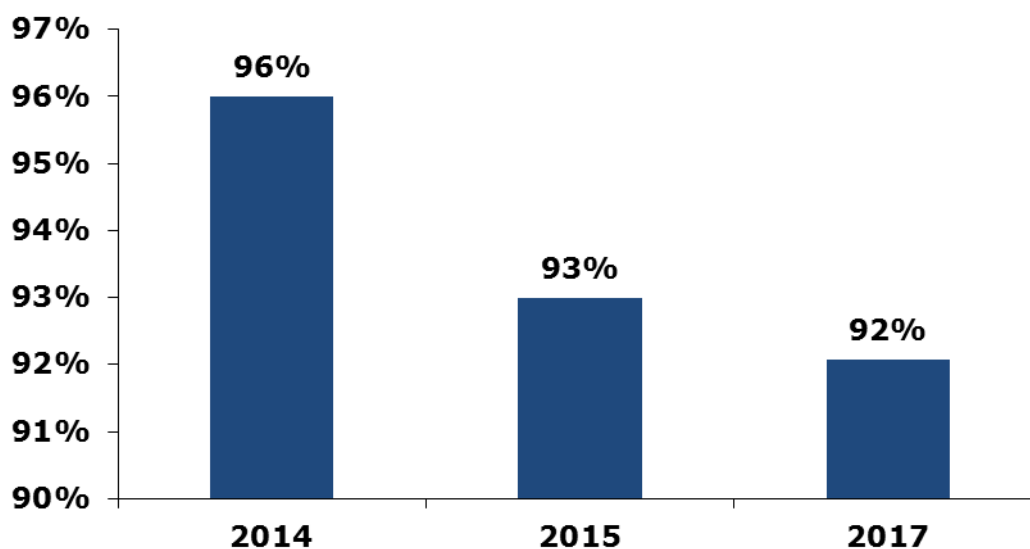
Dla województw przedstawiono zmiany czasowe dla lat 2014, 2015 i 2017.

ŁÓDZKIE

W województwie łódzkim w 2017 r. zbadano 202 dzieci, z czego w urządzeniach zabezpieczających przewożono 186 dzieci (92%). W stolicy województwa – Łodzi, zaobserwowano 53 dzieci z czego w urządzeniach zabezpieczających przewożono 51 dzieci (96%).

województwo łódzkie

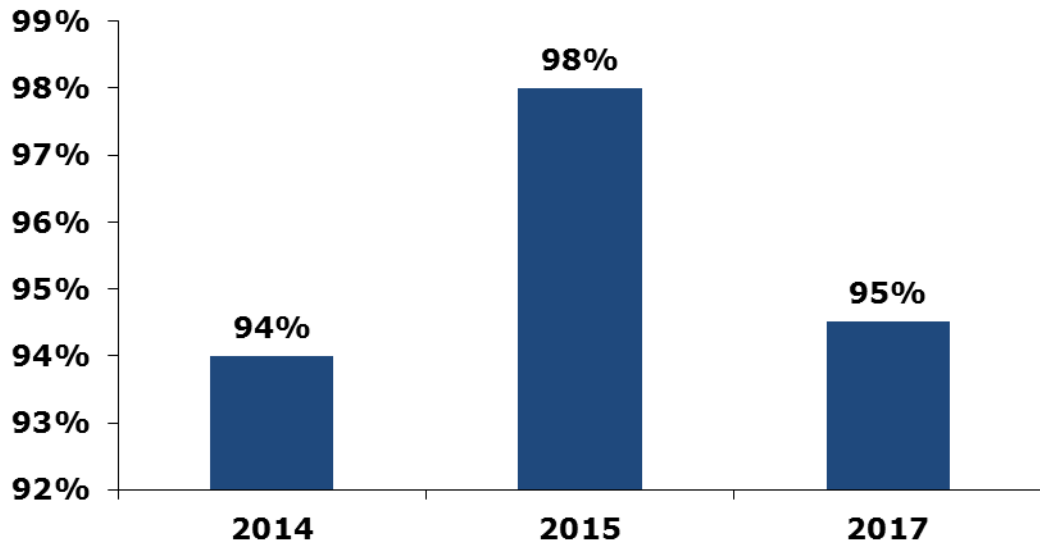

POMORSKIE

W województwie pomorskim w 2017 r. zbadano 237 dzieci, z czego w urządzeniach zabezpieczających przewożono 224 dzieci (95%). W stolicy województwa – Gdańsku, zbadano jedynie 54 dzieci, z czego w urządzeniach zabezpieczających przewożono 50 dzieci (93%).

województwo pomorskie

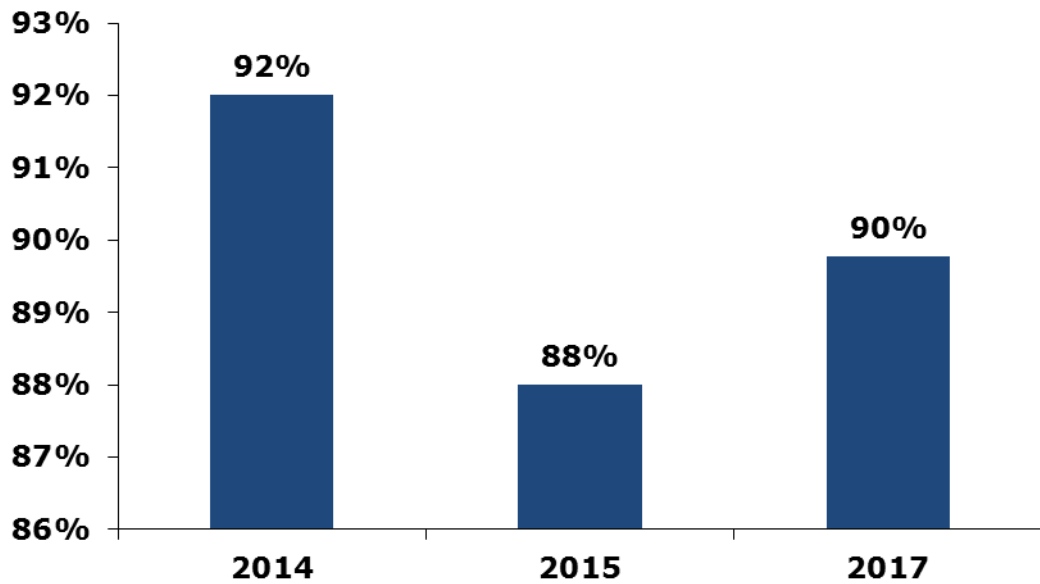

ŚWIĘTOKRZYSKIE

W województwie świętokrzyskim w 2017 r. zbadano 391 dzieci, z czego w urządzeniach zabezpieczających przewożono 351 dzieci (90%). W stolicy województwa – Kielcach, zbadano 226 dzieci z czego w urządzeniach zabezpieczających przewożono 211 dzieci (93%).

województwo świętokrzyskie

5. Podsumowanie

Badania stosowania urządzeń zabezpieczających dzieci podczas podróży samochodem, zwanych potocznie fotelikami, są prowadzone w Polsce cyklicznie od 2003 roku. W 2017 roku były prowadzone przez Instytut Transportu Samochodowego w wybranych trzech województwach: łódzkim, gdańskim i świętokrzyskim. Ogółem zebrano dane o 830 dzieciach w wieku 0-12 lat przewożonych w samochodach osobowych.

Wyniki przeprowadzonych pomiarów wskazują na niewielki spadek stosowania urządzeń zabezpieczających dzieci w samochodach osobowych (93% prawidłowo przewożonych dzieci zarówno w roku 2015 jak i 2016 i 92% prawidłowo przewożonych dzieci w 2017 roku). Potwierdza to skuteczność podejmowanych działań, w szczególności edukacyjnych oraz kampanii informacyjno-promocyjnych (np. w postaci spotów telewizyjnych i radiowych, reklam na bilbordach i in.), intensyfikacji nadzoru oraz wskazują na potrzebę ich kontynuowania, szczególnie w zakresie kształtowania wśród dzieci i dorosłych poczucia, że stosowanie pasów i fotelików jest ważne, bez względu na długość i czas podróży i że są one skuteczne jeśli się je stosuje w sposób prawidłowy.

Uzyskany wynik 92% stosowania urządzeń zabezpieczających dzieci podczas podróży samochodem plasuje Polskę na dobrej pozycji w rankingach międzynarodowych.

Stosowanie fotelików ze względu na grupy wiekowe jest zróżnicowane i dlatego należy wzmocnić działania dotyczące szczególnie najstarszej grupy dzieci, a więc w wieku 8-12 lat (stosowanie fotelików przez dzieci najstarsze wyniosło 88%, a przez dzieci najmłodsze w wieku 0-3 – 98%).

Zaleca się dalsze monitorowanie stosowania urządzeń zabezpieczających dzieci podczas podróży samochodem. W następnych latach należy prowadzić obserwacje z zewnątrz uwzględniając zwłaszcza różne rodzaje dróg i różny rodzaj terenu, a także wiek dzieci; pomoże to stwierdzić czy obecna tendencja przewożenia dzieci w samochodzie się utrzymuje, a tym samym czy ewentualne podejmowane działania w tym zakresie są skuteczne.